

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1744

Vragen van het lid **Kamminga** (VVD) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp over *het bericht «Rabo: heffingen VS kunnen Nederland € 12 mrd gaan kosten»* (ingezonden 7 maart 2025).

Antwoord van Minister **Klever** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp) (ontvangen 27 maart 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Rabo: heffingen VS kunnen Nederland € 12 mrd gaan kosten»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven op welke goederen en diensten naast staal en aluminium eventuele importheffingen gaan gelden, hoe hoog die zijn en per wanneer die ingaan?

Antwoord 2

President Trump van de Verenigde Staten heeft tijdens een gesprek met de pers aangekondigd dat tarieven van 25% zullen worden geheven op producten afkomstig uit de Europese Unie. Hij gaf hierbij aan dat dit zou gelden voor auto's en niet nader gedefinieerde andere goederen. Er is sinds de aankondiging geen uitvoeringsbesluit (*executive order*) gepubliceerd dat hier nadere invulling aan geeft. Wel heeft hij verschillende Amerikaanse departementen verzocht om uiterlijk 2 april met aanbevelingen te komen ten behoeve van een «America First Trade Policy».

Vraag 3

Deelt u de analyse van ABN Amro dat bij een importheffing van 25% de export van voedingsmiddelen wordt gehalveerd?

¹ Financieel Dagblad. «Rabo: heffingen VS kunnen Nederland € 12 mrd gaan kosten». Via: <https://fd.nl/economie/1547577/rabo-heffingen-vs-kunnen-nederland-12-mrd-gaan-kosten>

Antwoord 3

Ik ben bekend met de analyse van ABN Amro, die aangehaald wordt in het artikel. Zoals aangegeven in vraag 2 is niet meer bekend dan de publieke uitspraken van president Trump. De exacte effecten van eventuele maatregelen zijn afhankelijk van moment van invoering, hoogte, reikwijdte en eventuele uitzonderingen waarin wordt voorzien.

Vraag 4

Welke effecten zou dit hebben op Nederlandse bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie en wat kunt u doen om dit te mitigeren?

Antwoord 4

Tarieven zorgen voor de toename van de kostprijs van een product op de markt van het land dat de tarieven invoert. Wanneer dit leidt tot het wegvallen van (een gedeelte van) de afzet op de desbetreffende markt, zal dit voor exporterende bedrijven effecten hebben. De effecten van eventuele tarieven zijn afhankelijk van het moment van invoering, hoogte, reikwijdte en eventuele uitzonderingen. Zoals in het artikel wordt aangegeven is de EU uiteindelijk verreweg de grootste afzetmarkt voor het Nederlands bedrijfsleven, maar kunnen gevolgen van tarieven in derde landen voor specifieke sectoren of bedrijven groot zijn.

Het kabinet zet in op goede en tijdige voorlichting aan het bedrijfsleven, en zowel de departementen in Den Haag, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de vertegenwoordigingen van Nederland in de VS staan in nauw contact met zowel VNO-NCW, MKB-Nederland als met individuele bedrijven.

Vraag 5

Welke Nederlandse bedrijven die zich bezighouden met drankexport worden hard getroffen door importheffingen en ziet u voor hen andere afzetmarkten waardoor hun omzetverlies beperkt kan worden? Zo ja, wat doet het kabinet om deze afzetmarkten beter toegankelijk te maken?

Antwoord 5

Er zijn verschillende Nederlandse bedrijven actief in de productie van alcoholische dranken in Nederland voor export naar de Verenigde Staten. Daarbij valt te denken bijvoorbeeld aan brouwer Heineken en destilleerder Nolet. Deze bedrijven kunnen geconfronteerd worden met wegvallende vraag vanwege hogere importtarieven, wat reden kan zijn voor bijvoorbeeld een verandering in de bedrijfsbeslissingen, zoals diversificatie van afzetmarkten. Het kabinet biedt een breed scala aan ondersteunende maatregelen ter bevordering van de handel van het Nederlandse bedrijfsleven met derde landen, waar deze bedrijven gebruik van kunnen maken voor het zoeken naar alternatieve markten.

Vraag 6 en 7

Ziet u een risico dat Nederlandse bedrijven zich in de VS gaan vestigen omdat zij dan niet meer te maken hebben met importheffingen van 25% of wellicht zelfs hoger? Zo ja, om hoeveel bedrijven zou het dan gaan en welke sectoren betreft het dan met name? Wat doet het kabinet om dit tegen te gaan?

Indien Nederlandse bedrijven naar de VS verhuizen, wat doet dit met het Nederlands concurrentievermogen? Welke maatregelen gaat u nemen om dit tegen te houden of in ieder geval te beperken?

Antwoord 6 en 7

Onzekerheid bij zakendoen in derde landen, zoals door de mogelijke invoering van tarieven, kan zorgen voor de beïnvloeding van investeringsbeslissingen van ondernemingen. Dergelijke effecten kunnen beide kanten op werken, zoals eerder is gebleken bij de uitbreiding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

Het kabinet zet in op het versterken van het concurrentievermogen van de Nederlandse economie, onder andere door te zorgen dat Nederland een aantrekkelijk land van vestiging en onderneming blijft. Dit is een inzet die veel breder is dan enkel het handelsbeleid.

Vraag 8

Kunt u de Kamer informeren over de uitkomst van de gesprekken die u op 6 maart jl. in de Verenigde Staten over de aanstaande importheffingen heeft gevoerd? Heeft u de indruk dat de VS uitzonderingsbepalingen op de algemene importheffingen zal maken?

Antwoord 8

Ik heb in de Verenigde Staten gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Nederlandse en Amerikaanse bedrijven en met meerdere afgevaardigden in het Amerikaanse congres. Daarnaast heb ik een kennismakingsgesprek gehad met de Amerikaanse handelsvertegenwoordiger, de heer Greer. Ten eerste heb ik gesproken over de waarde van de bilaterale en Europese handels- en investeringsrelatie en de wederzijdse economische belangen, ook voor de werkgelegenheid. Daarbij heb ik het belang van behoud en uitbouw van samenwerking in strategische sectoren onderstreept. Tevens heb ik de belangen het Nederlands bedrijfsleven over het voetlicht gebracht, naast de notie dat bedrijven gebaat zijn bij zekerheid en voorspelbaarheid. Tijdens de gesprekken heb ik mijn bezorgdheid, en die van het Nederlandse én Amerikaanse bedrijfsleven, geuit over mogelijke handelstarieven en aangegeven dat tarieven naar verwachting schadelijk zullen zijn voor bedrijven en consumenten, zowel in de VS als in Nederland en de EU. In lijn met de eerdere gesprekken die Eurocommissaris Šefčovič heeft gevoerd, heb ik aangegeven dat de Europese Unie zich zal beraden op mogelijke tegenmaatregelen, mocht de VS besluiten tarieven tegen importen uit de EU in te voeren.

Vraag 9

Op welke wijze geeft het kabinet invulling aan de inzet van Nederland en de Europese Commissie om constructief samen te werken met de VS om de trans-Atlantische handelsrelatie te versterken en wat is het effect van de aangekondigde tarieven hierop?

Antwoord 9

Het kabinet zet in op constructieve dialoog in zowel Brussel als Washington, terwijl zowel de Europese Commissie als het kabinet zich tegelijkertijd voorbereiden op eventuele handelsmaatregelen van de VS. De constructieve dialoog wordt zowel op federaal niveau met de VS gezocht, als op statelijk- en stedelijk niveau. Richting de Europese Commissie geeft het kabinet aan dat het belangrijk is de samenwerking met de VS te blijven zoeken, terwijl Nederland tegelijkertijd robuuste, proportionele en de-escalerende tegenmaatregelen steunt indien de VS ongerechtvaardigde tarieven heft op import uit de EU.

Vraag 10

Is het kabinet oornemens om Nederlandse strategische afhankelijkheden van de VS af te bouwen, zoals dat nu ook met China gebeurt? Zo ja, naar welke andere partners wordt er gekeken om in te springen voor het leveren van bijvoorbeeld cruciale grondstoffen?

Antwoord 10

Op 31 oktober 2024 is uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van de kabinetsbrede aanpak risicovolle strategische afhankelijkheden (Kamerstuk 30 821, nr. 244). Deze ziet toe op het adresseren van risicovolle strategische afhankelijkheden tussen landen. Daarbij maakt het kabinet geen onderscheid tussen landen. Zoals bekend wordt vanwege strategische en nationale veiligheidsoverwegingen zorgvuldig en vertrouwelijk omgegaan met het delen van informatie over de kwetsbaarheden van de Nederlandse en Europese economie. Daarom is er op 29 mei 2024 een vertrouwelijke technische briefing georganiseerd, waarin de aanpak van het kabinet, de uitgevoerde analyses en de resultaten aan uw Kamer zijn toegelicht. Het kabinet werkt aan de leveringszekerheid van grondstoffen via de Nationale Grondstoffen Strategie.

Vraag 11

Deelt u de mening van de Minister van Buitenlandse Zaken tijdens het Vragenuur op 4 maart jl. dat de aankomende importheffingen een «bedrijfsrisico» zijn?

Antwoord 11

Het kabinet zet zich in voor zo goed mogelijke markttoegang voor Nederlandse bedrijven in het buitenland. Dit laat onverlet dat het kabinet geen buitenlandse afzetmarkten kan garanderen.